

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Προσφυγή Στη Δικαιοσύνη](#) > [Πού Και Πώς](#) > [Ποιας Χώρας Η Νομοθεσία Ισχύει;](#) > [Poland](#)

Ποιας χώρας η νομοθεσία ισχύει;

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Πολωνία

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ: Οι απαντήσεις που δίνονται παρακάτω ΔΕΝ ΙΣΧΥΟΥΝ για τις περιπτώσεις που διέπονται από το ενωσιακό δίκαιο

1 Πηγές δικαίου

1.1 Εθνικοί κανόνες

Νόμος περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της 4ης Φεβρουαρίου 2011(ενοποιημένο κείμενο: Επίσημη Εφημερίδα του 2015, στοιχείο 1792) (εφεξής: «ΝΙΔΔ»).

1.2 Πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις

Σύμβαση της Χάγης, της 17ης Ιουλίου 1905, για τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων και συναφή μέτρα προστασίας.

Σύμβαση της Χάγης, της 5ης Οκτωβρίου 1961, για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης.

Σύμβαση της Χάγης, της 5ης Οκτωβρίου 1961, για τη δικαιοδοσία των αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε θέματα προστασίας των ανηλίκων.

Σύμβαση της Χάγης, της 4ης Μαΐου 1971, για το εφαρμοστέο δίκαιο στα τροχαία ατυχήματα.

Σύμβαση της Χάγης, της 2ας Οκτωβρίου 1973, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής.

Σύμβαση σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980.

Σύμβαση της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, εκτέλεση και συνεργασία όσον αφορά τη γονική μέριμνα και μέτρα για την προστασία των παιδιών.

1.3 Κύριες διμερείς συμβάσεις

Η Πολωνία έχει υπογράψει μια σειρά διμερών συμβάσεων περί νομικών συναλλαγών που θεσπίζουν επίσης κανόνες σύγκρουσης νόμων. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται και οι συμφωνίες τόσο με κράτη μέλη της ΕΕ όσο και με τρίτες χώρες. Δεδομένου ότι οι πράξεις που δεσμεύουν τα κράτη μέλη της ΕΕ και περιέχουν κανόνες σύγκρουσης νόμων σχετικά με διάφορους τομείς υπερισχύουν των διμερών συμφωνιών που έχουν υπογραφεί από τα κράτη μέλη, καταρχήν, μόνο οι συμφωνίες με τρίτες χώρες έχουν πρακτική σημασία.

Οι συμφωνίες αυτές είναι οι συμφωνίες με τη Λευκορωσία (26 Οκτωβρίου 1994), τη Ρωσία (16 Σεπτεμβρίου 1996), την Ουκρανία (24 Μαΐου 1993), τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας (28 Σεπτεμβρίου 1986), την Κούβα (18 Νοεμβρίου 1982), το Βιετνάμ (22 Μαρτίου 1993) και, συνακόλουθα (βάσει της συμφωνίας με τη Γιουγκοσλαβία

της 6ης Φεβρουαρίου 1960), οι συμφωνίες με τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και τη Σερβία.

2 Εφαρμογή των κανονων που διεπουν τη συγκρουση των νομων

2.1 Υποχρέωση του δικαστή να εφαρμόζει τους κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση νόμων αυτεπαγγέλτως

Ναι, το δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες σύγκρουσης νόμων αυτεπαγγέλτως. Επίσης, εφαρμόζει αυτεπαγγέλτως το αλλοδαπό δίκαιο στις περιπτώσεις όπου ένας κανόνας σύγκρουσης νόμων υποδεικνύει το αλλοδαπό δίκαιο ως εφαρμοστέο σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα.

2.2 Παραπομπή

Δυνάμει του άρθρου 5 του ΝΙΔΔ, το πολωνικό δίκαιο δέχεται μόνο την αναπαραπομπή.

Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εάν το εφαρμοστέο δίκαιο προσδιορίστηκε βάσει:

1) επιλογής δικαίου

2) της μορφής της δικαιοπραξίας

3) συμβατικών ή εξωσυμβατικών ενοχών ή μονομερών δικαιοπραξιών για τις οποίες ο εν λόγω νόμος ορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο.

2.3 Μεταβολή του συνδυετικού στοιχείου

2.4 Εξαιρέσεις από την κανονική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη σύγκρουση νόμων

Οι παρεκκλίσεις από την εφαρμογή του νόμου, που ορίζονται στους κανόνες σύγκρουσης νόμων αναφορικά με την έννομη σχέση, προβλέπονται στα άρθρα 3 και 10 του ΝΙΔΔ.

Άρθρο 3 παράγραφος 1: Όταν ο νόμος απαιτεί την εφαρμογή του δικαίου της ιθαγένειας (lex patriae) και είναι αδύνατος ο προσδιορισμός της ιθαγένειας του ενδιαφερόμενου προσώπου, δεν έχει ιθαγένεια ή δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του περιεχομένου του δικαίου της ιθαγένειας, εφαρμόζεται το δίκαιο του τόπου κατοικίας του προσώπου και, ελλείψει αυτού, το δίκαιο της χώρας της συνήθους κατοικίας του.

Άρθρο 10 παράγραφος 1: Όταν είναι αδύνατη η εξακρίβωση των συνθηκών που καθορίζουν την εφαρμοσιμότητα του δικαίου, εφαρμόζεται το δίκαιο με το οποίο συνδέεται στενότερα η έννομη σχέση. Επιπρόσθετα, όταν είναι αδύνατος ο προσδιορισμός του περιεχομένου του εφαρμοστέου αλλοδαπού δικαίου εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, εφαρμόζεται το πολωνικό δίκαιο.

Επιπλέον, το άρθρο 67 του ΝΙΔΔ ορίζει ότι, όταν δεν προσδιορίζεται εφαρμοστέο δίκαιο στον ΝΙΔΔ, σε συγκεκριμένους κανονισμούς, σε διεθνείς συμφωνίες που έχουν κυρωθεί και εφαρμόζονται στην Πολωνία ή στη νομοθεσία της ΕΕ, το δίκαιο που διέπει την έννομη σχέση θα πρέπει να είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέεται στενότερα η έννομη σχέση.

2.5 Απόδειξη αλλοδαπού δικαίου

Το δικαστήριο προσδιορίζει και εφαρμόζει το αλλοδαπό δίκαιο αυτεπαγγέλτως - άρθρο 51a(1) του νόμου για την οργάνωση των τακτικών δικαστηρίων, της 27ης Ιουλίου 2001 (ενοποιημένο κείμενο: Επίσημη Εφημερίδα του 2019, στοιχείο 52, όπως έχει τροποποιηθεί).

3 Κανόνες συγκρουσης νομων

3.1 Συμβατικές ενοχές και δικαιοπραξίες

Οι σχετικοί κανόνες σύγκρουσης νόμων που περιλαμβάνονται στον ΝΙΔΔ:

Άρθρο 28 παράγραφος 1: Το δίκαιο που εφαρμόζεται στις συμβατικές ενοχές καθορίζεται από τον κανονισμό

(ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ L 177 της 4ης Ιουλίου 2008, σ. 6). Οι διατάξεις του κανονισμού εφαρμόζονται κατά περίπτωση στις συμβατικές ενοχές που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ, όταν το πολωνικό δίκαιο προβλέπει υποχρέωση ασφάλισης, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο διέπεται από το πολωνικό δίκαιο.

2. Όταν το δίκαιο κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, το οποίο προβλέπει υποχρέωση ασφάλισης, απαιτεί την εφαρμογή του δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τότε ισχύει το δίκαιο αυτό.

Άρθρο 30 παράγραφος 1: Με την εξαίρεση των περιπτώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 28, η επιλογή δικαίου χώρας εκτός κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου όσον αφορά σύμβαση που συνδέεται στενά με την επικράτεια τουλάχιστον ενός κράτους μέλους δεν πρέπει να στερεί τους καταναλωτές από την προστασία που δικαιούνται βάσει του πολωνικού δικαίου που ενσωματώνει τις παρακάτω οδηγίες:

1) την οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21ης Απριλίου 1993, σ. 29), ειδική έκδοση στην πολωνική γλώσσα της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ, κεφάλαιο 15, τόμος 2, σ. 288)

2) [καταργήθηκε]

3) την οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171 της 7ης Ιουλίου 1999, σ. 12), ειδική έκδοση στην πολωνική γλώσσα της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ, κεφάλαιο 15, τόμος 4, σ. 223)

4) την οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των οδηγιών 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9ης Οκτωβρίου 2002, σ. 16, ειδική έκδοση στην πολωνική γλώσσα της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ, κεφάλαιο 6, τεύχος 4, σ. 321)

5) την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22ας Μαΐου 2008, σ. 66, όπως τροποποιήθηκε).

2. Όταν το δίκαιο που εφαρμόζεται σε σύμβαση που υπάγεται στην οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής (ΕΕ L 33 της 3ης Φεβρουαρίου 2009, σ. 10) είναι το δίκαιο χώρας εκτός κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, οι καταναλωτές δεν πρέπει να στερούνται την προστασία που απολαμβάνουν βάσει του πολωνικού δικαίου το οποίο ενσωματώνει τη συγκεκριμένη οδηγία:

1) εάν κάποια από τα ακίνητα βρίσκονται σε ένα από τα κράτη μέλη, ή

2) όσον αφορά συμφωνία που δεν σχετίζεται άμεσα με ακίνητο, εάν ένας οικονομικός φορέας διεξάγει την επιχειρηματική ή επαγγελματική του δραστηριότητα σε ένα από τα κράτη μέλη ή μεταβιβάσει την εν λόγω δραστηριότητα σε ένα από τα κράτη μέλη κατά οποιονδήποτε τρόπο και η σύμβαση εντάσσεται στην εν λόγω δραστηριότητα.

Άρθρο 31. Η απορρέουσα από ενοχή εξασφάλιση πλην συναλλαγματικής ή επιταγής διέπεται από το δίκαιο της χώρας όπου υπογράφηκε ή εκδόθηκε.

Άρθρο 32 παράγραφος 1: Η απορρέουσα από μονομερή δικαιοπραξία ενοχή διέπεται από το δίκαιο που έχει επιλέξει το μέρος που πραγματοποιεί τη συναλλαγή. Όταν έχουν προσδιοριστεί και τα δύο μέρη της εν λόγω ενοχής, η επιλογή, η τροποποίηση ή η κατάργηση του δικαίου πρέπει να γίνεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών.

2. Στις περιπτώσεις όπου δεν γίνεται καμία ρητή επιλογή δικαίου, η απορρέουσα από μονομερή δικαιοπραξία ενοχή διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία έχει τη συνήθη κατοικία ή την έδρα του το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη συναλλαγή. Εάν από τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης συνάγεται ότι η ενοχή είναι στενότερα συνδεδεμένη με το δίκαιο διαφορετικής χώρας, ισχύει το δίκαιο της εν λόγω χώρας.

...

Σύμφωνα με το άρθρο 36, τα αποτελέσματα της εκχώρησης απαιτήσεων αναφορικά με τρίτους καθορίζονται από το δίκαιο της χώρας που έχει δικαιοδοσία επί των απαιτήσεων που εκχωρήθηκαν.

Άρθρο 37. Το δίκαιο που εφαρμόζεται στην αναδοχή χρέους είναι το δίκαιο της χώρας που έχει δικαιοδοσία επί του αναληφθέντος χρέους.

Άρθρο 38. Το αποτέλεσμα της μεταβολής της αξίας του νομίματος στο ποσό της ευθύνης αποτιμάται σύμφωνα με τον νόμο που είναι εφαρμοστέος στην ευθύνη.

3.2 Εξωσυμβατικές ενοχές

Οι σχετικοί κανόνες σύγκρουσης νόμων κατοχυρώνονται στον ΝΙΔΔ:

Άρθρο 33. Το εφαρμοστέο δίκαιο στις ενοχές που απορρέουν από γεγονότα εκτός από δικαιοπραξίες καθορίζεται από τον κανονισμό 864/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (Ρώμη II) (ΕΕ L 199 της 31ης Ιουλίου 2007, σ. 40).

Άρθρο 34. Η Σύμβαση της Χάγης, της 4ης Μαΐου 1971, για το εφαρμοστέο δίκαιο στα τροχαία ατυχήματα (Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 2003/63, στοιχείο 585) καθορίζει το δίκαιο που εφαρμόζεται στην εξωσυμβατική ευθύνη τρίτου που απορρέει από τροχαία ατυχήματα.

Άρθρο 35. Η ευθύνη τρίτου για πράξεις και παραλείψεις φορέων που ασκούν δημόσια εξουσία σε μια ορισμένη χώρα διέπεται από το δίκαιο της εν λόγω χώρας.

3.3 Προσωπική κατάσταση, ζητήματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση (επώνυμο, κατοικία, ικανότητα)

Κανόνες σύγκρουσης νόμων που εφαρμόζονται στην κατάσταση φυσικού προσώπου:

Η ικανότητα δικαίου φυσικού προσώπου και η ικανότητά του προς δικαιοπραξία διέπονται από το δίκαιο της ιθαγένειάς του (άρθρο 11 παράγραφος 1).

2. Όταν φυσικό πρόσωπο πραγματοποιεί δικαιοπραξία στο πλαίσιο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, αρκεί το γεγονός ότι έχει την ικανότητα να πραγματοποιήσει την εν λόγω συναλλαγή βάσει του δικαίου της χώρας στην οποία έχει έδρα η επιχείρηση.

3. Η παράγραφος 1 δεν αποκλείει την εφαρμογή του δικαίου που διέπει τη δικαιοπραξία εάν προβλέπει ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την ικανότητα τέλεσης της δικαιοπραξίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 12, όταν έχει υπογραφεί συμφωνία μεταξύ μερών που είναι εγκατεστημένα στην ίδια χώρα, το φυσικό πρόσωπο που έχει ικανότητα υπογραφής της συμφωνίας βάσει του δικαίου της εν λόγω χώρας δύναται να επικαλεστεί δικαιοπρακτική ανικανότητα σύμφωνα με τον νόμο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 μόνο εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος γνώριζε την εν λόγω δικαιοπρακτική ανικανότητα όταν υπέγραψε τη συμφωνία ή εφόσον δεν είχε γνώση της εν λόγω ανικανότητας εκείνη τη χρονική στιγμή λόγω αμέλειας.

2. Το φυσικό πρόσωπο που πραγματοποιεί μονομερή δικαιοπραξία και έχει την ικανότητα προς τούτο βάσει του δικαίου της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η δικαιοπραξία δύναται να επικαλεστεί ανικανότητα σύμφωνα με τον νόμο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 μόνο εφόσον η πράξη αυτή δεν θίγει τυχόν πρόσωπα τα οποία, ενεργώντας με δέουσα επιμέλεια, βασιζόνταν στην αντίληψη ότι το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη δικαιοπραξία είχε την ικανότητα προς τούτο.

3. Εάν φυσικό πρόσωπο ενεργεί διαμέσου αντιπροσώπου, η εφαρμοσιμότητα των παραγράφων 1 και 2 καθορίζεται από τις σχετικές με τον αντιπρόσωπο περιστάσεις.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν ισχύουν σε δικαιοπραξίες που άπτονται του οικογενειακού δικαίου, του δικαίου περί κηδεμονίας ή του κληρονομικού δικαίου, ή τυχόν κανονισμών που αφορούν ακίνητα που βρίσκονται σε χώρα άλλη από τη χώρα στην οποία τελέστηκε η δικαιοπραξία.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, η ανικανότητα προς δικαιοπραξία διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειας του ανίκανου προς δικαιοπραξία φυσικού προσώπου. Όταν το πολωνικό δικαστήριο επιλαμβάνεται επί της ανικανότητας προς δικαιοπραξία αλλοδαπού πολίτη, εφαρμόζεται το πολωνικό δίκαιο.

Το άρθρο 14 παράγραφος 1 απαιτεί την εφαρμογή του δικαίου της ιθαγένειας στο τεκμήριο ή τη δήλωση θανάτου φυσικού προσώπου. Το πολωνικό δίκαιο εφαρμόζεται όταν πολωνικό δικαστήριο αποφασίζει επί τεκμηρίου ή δήλωσης θανάτου αλλοδαπού πολίτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1, τα προσωπικά δικαιώματα φυσικού προσώπου ρυθμίζονται από το δίκαιο της ιθαγένειάς του.

Φυσικό πρόσωπο του οποίου τα προσωπικά δικαιώματα τελούν υπό απειλή ή έχουν παραβιαστεί δύναται να ζητήσει προστασία υπό το δίκαιο της χώρας στο έδαφος της οποίας συμβαίνει το γεγονός που προκαλεί την απειλή ή λαμβάνει χώρα η παραβίαση, ή το δίκαιο της χώρας στο έδαφος της οποίας επήλθαν τα αποτελέσματα της παραβίασης.

Εάν τα προσωπικά δικαιώματα φυσικού προσώπου έχουν καταπατηθεί στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το δικαίωμα απάντησης, διόρθωσης ή λήψης παρόμοιου προστατευτικού μέτρου διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία έχει την έδρα του ή τη συνήθη κατοικία του ο εκδότης ή ο ραδιοτηλεοπτικός φορέας.

3.4 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου, συμπεριλαμβανομένης της υιοθεσίας

3.4.1 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου

Κανόνες σύγκρουσης νόμων που εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων (ΝΙΔΔ):

«Η σχέση γονέα και τέκνου μπορεί να θεμελιώνεται ή να αμφισβητείται με βάση το δίκαιο της ιθαγένειάς του κατά τη στιγμή της γέννησής του (άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Εάν το δίκαιο της ιθαγένειας του τέκνου κατά τη στιγμή της γέννησής του δεν επιτρέπει τη θεμελίωση της πατρότητας με δικαστική εντολή, η θεμελίωση της πατρότητας με δικαστική εντολή διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειας του τέκνου κατά τον χρόνο της θεμελίωσης της σχέσης γονέα και τέκνου. Η αναγνώριση της σχέσης γονέα και τέκνου διέπεται από το ισχύον κατά τη στιγμή της αναγνώρισης δίκαιο της ιθαγένειας του τέκνου. Όταν το συγκεκριμένο δίκαιο δεν προβλέπει την αναγνώριση τέκνου, εφαρμόζεται το δίκαιο της ιθαγένειας του τέκνου κατά τη στιγμή της γέννησής του, εφόσον επιτρέπει την εν λόγω αναγνώριση. Η αναγνώριση τέκνου που έχει συλληφθεί ή που δεν έχει ακόμη γεννηθεί διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειας της μητέρας κατά τη στιγμή της αναγνώρισης.

Με βάση το άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ, η Σύμβαση της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία όσον αφορά τη γονική μέριμνα και τα μέτρα για την προστασία των παιδιών (ΕΕ L 151 της 11ης Ιουνίου 2008, σ. 39 Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 2010/172, στοιχείο 1158) καθορίζει το δίκαιο που πρέπει να εφαρμόζεται στη γονική μέριμνα και τα δικαιώματα επιμέλειας.

Όταν ο τόπος της συνήθους κατοικίας του τέκνου μεταφέρεται σε χώρα που δεν έχει προσχωρήσει στη σύμβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το δίκαιο εκείνης της χώρας καθορίζει εφεξής τους όρους εφαρμογής των μέτρων που επιβάλλονται στη χώρα της πρώην συνήθους κατοικίας του τέκνου.

Η Σύμβαση της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία όσον αφορά τη γονική μέριμνα και μέτρα για την προστασία των παιδιών υποδεικνύει το δίκαιο που πρέπει να εφαρμόζεται στην επιμέλεια των παιδιών (άρθρο 59 του ΝΙΔΔ).

Όταν ο τόπος της συνήθους κατοικίας του τέκνου μεταφέρεται σε χώρα που δεν έχει προσχωρήσει στη σύμβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το δίκαιο εκείνης της χώρας καθορίζει εφεξής τους όρους εφαρμογής μέτρων στη χώρα της πρώην συνήθους κατοικίας του τέκνου.

3.4.2 Υιοθεσία

Σύμφωνα με το άρθρο 57 του ΝΙΔΔ, η υιοθεσία διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειας του υιοθετούντος γονέα.

Η από κοινού υιοθεσία από τους συζύγους διέπεται από το κοινό δίκαιο της ιθαγένειάς τους. Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν κοινό δίκαιο ιθαγένειας (*lex patriae*), το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία κατοικούν και οι δύο σύζυγοι και, εάν δεν κατοικούν στην ίδια χώρα, το δίκαιο της χώρας στην οποία και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους. Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην ίδια χώρα, το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται στενότερα αμφότεροι οι σύζυγοι.

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 του ΝΙΔΔ, η υιοθεσία είναι αδύνατη χωρίς την εφαρμογή του δικαίου της ιθαγένειας του υποψήφιου υιοθετούμενου σε σχέση με τη συναίνεσή του, τη συναίνεση του νόμιμου αντιπροσώπου του και τη συναίνεση της αρμόδιας αρχής, καθώς και τυχόν περιορισμών στην υιοθεσία κατόπιν αλλαγής κατοικίας σε διαφορετική χώρα.

3.5 Γάμος, ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης, διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός, υποχρεώσεις διατροφής

3.5.1 Γάμος

Η ικανότητα σύναψης γάμου αναφορικά με καθένα από τα μέρη καθορίζεται από το δίκαιο της ιθαγένειάς του κατά τη στιγμή της τέλεσης του γάμου (άρθρο 48 του ΝΙΔΔ).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 παράγραφος 1, ο τύπος τέλεσης του γάμου διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία τελείται. Εάν ο γάμος τελείται εκτός Πολωνίας, αρκεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του δικαίου της ιθαγένειας αμφότερων των συζύγων ή του δικαίου του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής και των δύο συζύγων κατά το χρόνο τέλεσης του γάμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ΝΙΔΔ, στα αποτελέσματα της αδυναμίας τέλεσης του γάμου και της αδυναμίας συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που αφορούν τον τύπο τέλεσης του γάμου, εφαρμόζεται, *mutatis mutandis*, το δίκαιο που αναφέρεται στα άρθρα 48 και 49.

Οι προσωπικές σχέσεις και το περιουσιακό καθεστώς των συζύγων διέπεται από το δίκαιο της κοινής τους ιθαγένειας (άρθρο 51 παράγραφος 1). Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν κοινό δίκαιο ιθαγένειας (*lex patriae*), το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία κατοικούν και οι δύο σύζυγοι και, εάν δεν κατοικούν στην ίδια χώρα, το δίκαιο της χώρας στην οποία και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους. Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην ίδια χώρα, το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται στενότερα αμφότεροι οι σύζυγοι.

3.5.2 Ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης

Ουδέν

3.5.3 Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός

Σύμφωνα με το άρθρο 54 του ΝΙΔΔ, η λύση του γάμου διέπεται από το ισχύον δίκαιο της κοινής ιθαγένειας των συζύγων κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησής τους για λύση του γάμου. Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν κοινό δίκαιο ιθαγένειας, το δίκαιο που εφαρμόζεται είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία κατοικούν και οι δύο σύζυγοι κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης για λύση του γάμου και, όταν δεν έχουν κοινή κατοικία κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης για λύση του γάμου, το δίκαιο που εφαρμόζεται είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία οι σύζυγοι είχαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους, με την προϋπόθεση ότι αυτή παραμένει η συνήθης διαμονή ενός εκ των συζύγων. Το πολωνικό δίκαιο ισχύει όταν δεν συντρέχουν προϋποθέσεις που να καθιστούν δυνατό τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου.

Οι ως άνω διατάξεις ισχύουν, *mutatis mutandis*, και στη διάσταση.

3.5.4 Υποχρεώσεις διατροφής

Σύμφωνα με το άρθρο 63, το δίκαιο που εφαρμόζεται στις υποχρεώσεις διατροφής ρυθμίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το

εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (EE L 7 της 10ης Ιανουαρίου 2009, σ. 1).

3.6 Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων

Οι προσωπικές σχέσεις και το περιουσιακό καθεστώς των συζύγων διέπεται από το δίκαιο της κοινής τους ιθαγένειας (άρθρο 51 παράγραφος 1). Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν κοινό δίκαιο ιθαγένειας (*lex patriae*), το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία κατοικούν και οι δύο σύζυγοι και, εάν δεν κατοικούν στην ίδια χώρα, το δίκαιο της χώρας στην οποία και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους. Όταν οι σύζυγοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην ίδια χώρα, το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται στενότερα αμφοτέροι οι σύζυγοι.

Βάσει του άρθρου 52 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ, οι σύζυγοι έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν ως εφαρμοστέο δίκαιο επί των περιουσιακών τους σχέσεων το δίκαιο της ιθαγένειας του ενός εκ των συζύγων, ή το δίκαιο της χώρας στην οποία ένας από αυτούς έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του. Η επιλογή του δικαίου μπορεί να προηγείται της τέλεσης του γάμου.

Τα γαμικά σύμφωνα διέπονται από το δίκαιο που έχουν επιλέξει οι συμβαλλόμενοι κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1. Σε περιπτώσεις όπου δεν έχει γίνει ρητά η επιλογή δικαίου, το γαμικό σύμφωνο διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στις προσωπικές και τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων κατά τη στιγμή της υπογραφής του. Όταν επιλέγεται το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων ή το γαμικό σύμφωνο, αρκεί να διατηρηθεί ο τύπος των γαμικών συμφώνων που απαιτεί το επιλεγμένο δίκαιο ή το δίκαιο της χώρας στην οποία επιλέχθηκε το δίκαιο.

3.7 Διαθήκες και κληρονομική διαδοχή

Το εφαρμοστέο επί της κληρονομίας δίκαιο ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (EE L 201 της 27ης Ιουλίου 2012, σ. 107, όπως τροποποιήθηκε).

3.8 Ακίνητη περιουσία

Βάσει του άρθρου 41 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ, η κυριότητα και άλλα δικαιώματα ιδιοκτησίας διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία βρίσκεται το αντικείμενο των εν λόγω δικαιωμάτων. Η κτήση και η απώλεια της κυριότητας και η κτήση, η απώλεια ή η μεταβολή του περιεχομένου ή της προτεραιότητας των λοιπών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία βρισκόταν το αντικείμενο όταν έλαβε χώρα το γενεσιουργό γεγονός των έννομων συνεπειών που αναφέρονται ανωτέρω.

3.9 Αφερεγγυότητα

Οι κανόνες σύγκρουσης νόμων οι οποίοι καθορίζουν το δίκαιο που εφαρμόζεται στις πτωχευτικές διαδικασίες ορίζονται στον νόμο περί πτωχεύσεων, της 28ης Φεβρουαρίου 2003 (ενοποιημένο κείμενο: Επίσημη Εφημερίδα του 2019, στοιχείο 498):

Βάσει του άρθρου 460 του νόμου περί πτωχεύσεων, το πολωνικό δίκαιο εφαρμόζεται στις πτωχευτικές διαδικασίες που κινούνται στην Πολωνία, εκτός αν οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ορίζουν άλλως.

Σύμφωνα με το άρθρο 461 του νόμου περί πτωχεύσεων, το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων που απασχολούνται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που έχει προσχωρήσει στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ρυθμίζεται από το δίκαιο που διέπει και τη σύμβαση απασχόλησής τους.

Το δίκαιο που καθορίζει κατά πόσον ένα συγκεκριμένο αντικείμενο συνιστά ακίνητη περιουσία είναι το δίκαιο που εφαρμόζεται στον τόπο όπου βρίσκεται το εν λόγω αντικείμενο.

Οι συμβάσεις για τη χρήση ή την αγορά ακινήτων, που βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που έχει προσχωρήσει στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.

Τα δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) το οποίο έχει προσχωρήσει στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ή επί νηολογημένων ποντοπόρων πλοίων ή αεροσκαφών, διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία τηρείται το σχετικό νηολόγιο/μητρώο.

Η κήρυξη σε πτώχευση δεν θίγει τα δικαιώματα των πιστωτών ή τρίτων να βαρύνουν στοιχεία του ενεργητικού ή άλλα περιουσιακά στοιχεία του πτωχέυσαντος που είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικό κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), το οποίο έχει προσχωρήσει στη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, μη εξαιρουμένων τυχόν οργανωμένων τμημάτων του ακινήτου, και ιδίως, του δικαιώματος διάθεσής του για την κάλυψη τυχόν χρεών ή του δικαιώματος κάλυψης οφειλών από τα οφέλη που αποφέρει το ακίνητο, των δικαιωμάτων ενεχύρασης και υποθήκευσης, του δικαιώματος για απαίτηση της απαλλαγής του ακινήτου με ενέργεια των υπευθύνων παρά τη θέληση του εξουσιοδοτημένου προσώπου, ή του δικαιώματος χρήσης του ακινήτου με την ιδιότητα του διαχειριστή (άρθρο 462 του νόμου περί πτωχεύσεων). Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται στα προσωπικά δικαιώματα και τις αξιώσεις που έχουν εγγραφεί στα κτηματολόγια και τα υποθηκοφυλακεία και σε άλλα δημόσια μητρώα και η άσκηση ή διεκδίκηση των οποίων οδηγεί στη γένεση των παραπάνω δικαιωμάτων.

Βάσει του άρθρου 463 παράγραφος 1 του νόμου περί πτωχεύσεων, η επιφύλαξη του δικαιώματος κυριότητας προς τον πωλητή σε σύμβαση πώλησης δεν λήγει ως αποτέλεσμα της κήρυξης σε πτώχευση εγχώριας τράπεζας που ενεργεί ως αγοραστής του αντικειμένου της σύμβασης εφόσον, κατά τη στιγμή της κήρυξης σε πτώχευση, το αντικείμενο της σύμβασης βρισκόταν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), το οποίο έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Το γεγονός της κήρυξης εγχώριας τράπεζας που εκποιεί περιουσιακό στοιχείο σε πτώχευση, δεν δικαιολογεί την υπαναχώρηση από σύμβαση πώλησης εάν το αντικείμενο της πώλησης μεταβιβάστηκε πριν από την κήρυξη της πτώχευσης και βρισκόταν στο εξωτερικό κατά τη στιγμή της κήρυξης της πτώχευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 464, η άσκηση των δικαιωμάτων τα οποία πρέπει να έχουν καταχωριστεί σε μητρώο, να έχουν κοινοποιηθεί σε λογαριασμό ή να έχουν κατατεθεί σε κεντρικό αποθετήριο προκειμένου να δημιουργηθούν, να υφίστανται ή να διατεθούν, διέπεται από το δίκαιο της χώρας όπου διατηρούνται τα εν λόγω μητρώα, οι λογαριασμοί ή τα αποθετήρια.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 464, το δικαίωμα επαναγοράς διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στις συμβατικές ενοχές, το οποίο διέπει τη σύμβαση από την οποία απορρέει το δικαίωμα.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 464, το δίκαιο που εφαρμόζεται στις συμβατικές ενοχές, το οποίο διέπει τις συναλλαγές που συνάπτονται στην οργανωμένη αγορά, εφαρμόζεται στις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί στο πλαίσιο συναλλαγών που συνάπτονται στην οργανωμένη αγορά κατά την έννοια του νόμου της 29ης Ιουλίου 2005 περί των συναλλαγών χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ο συμψηφισμός που προβλέπεται στο άρθρο 467 του νόμου περί πτωχεύσεων διέπεται από το δίκαιο των συμβατικών ενοχών που ισχύει στη συμφωνία συμψηφισμού.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 467¹ του νόμου περί πτωχεύσεων, η κήρυξη σε πτώχευση δεν θίγει το δικαίωμα του πιστωτή να συμψηφίσει το χρέος του με το χρέος του πτωχέυσαντα όπου αυτό επιτρέπεται βάσει του νόμου που εφαρμόζεται στο χρέος του πτωχέυσαντα.

Η εκτελεστότητα και η εγκυρότητα δικαιοπραξίας που τελείται μετά την κήρυξη της πτώχευσης και συνίσταται στη διάθεση ακινήτου, ποντοπόρου πλοίου ή αεροσκάφους που πρέπει να έχει νηολογηθεί/εγγραφεί σε μητρώο, ή η διάθεση των δικαιωμάτων τα οποία πρέπει να έχουν καταχωριστεί στο μητρώο, να έχουν κοινοποιηθεί σε λογαριασμό ή να έχουν κατατεθεί σε κεντρικό αποθετήριο προκειμένου να δημιουργηθούν, να υφίστανται ή να διατεθούν, διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία βρίσκεται το ακίνητο ή στην οποία τηρούνται τα μητρώα, οι λογαριασμοί ή τα αποθετήρια.

Σύμφωνα με το άρθρο 469 του νόμου περί πτωχεύσεων, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί μη εκτελεστότητας και ακυρότητας δικαιοπραξίας που πραγματοποιείται εις βάρος των πιστωτών όταν το δίκαιο που διέπει τη συναλλαγή δεν επιτρέπει οι δικαιοπραξίες που τελούνται εις βάρος πιστωτών να καθίστανται μη εκτελεστές.

Βάσει του άρθρου 470 του νόμου περί πτωχεύσεων, τα αποτελέσματα της κήρυξης πτώχευσης σε διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που έχει προσχωρήσει στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο αξιολογούνται με βάση το δίκαιο της χώρας στην οποία εκκρεμεί η δικαστική διαδικασία.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 03/09/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα